

Economia și finanțele publice în 2021: riscuri, prognoze și recomandări de politici pentru relansarea economică

Mesajele-cheie ale publicației

Mesajele-cheie ale publicației (I)

- **Anul 2020 a fost marcat de suprapunerea a două crize majore (pandemia Covid-19 și seceta), cauzând cea mai severă recesiune din ultimii 20 de ani**
 - PIB-ul estimat pentru 2020 s-a comprimat cu circa 6,5%, cauzată de repercusiunile coronacrizei și compromiterii producției agricole pe fundalul secetei.
- **Recesiunea a fost agravată de două vulnerabilități fundamentale ale țării: competitivitatea scăzută a sectorului privat și lipsa de viziune și capacități din partea politicienilor de a interveni eficient pentru a combate efectele economice și sociale ale crizei**

Mesajele-cheie ale publicației (II)

- **Suportul oferit de Guvern pentru a contracara implicațiile economice ale situației epidemiologice a fost cel mai slab din regiune și, respectiv, insuficient pentru a amortiza efectele crizei**
 - Pachetul de suport oferit în 2020 a fost estimat la circa 1% din PIB, fiind cel mai mic din regiune, unde asemenea măsuri reprezintă, în medie, circa 5% din PIB.
 - Guvernul a intrat în criză cu un spațiu fiscal limitat, bugetul fiind aprobat din start cu un deficit de peste 3% din PIB, care a fost catalogat în ediția precedentă a publicației MEGA drept având tentă electorală.
- **Pe viitor, statul trebuie să se asigure din timp cu instrumentele necesare pentru a face față viitoarelor crize, iar în cazul survenirii unor asemenea șocuri suportul trebuie să fie rapid și bine ținut, în special pentru cele mai vulnerabile grupuri de întreprinderi și populație.**

Mesajele-cheie ale publicației (III)

- **Pentru anul 2021, prognozăm o creștere economică relativ înaltă (+5,4%), având în vedere anul agricol mai favorabil, reanimarea consumului intern, dar mai ales extern, precum și baza scăzută de comparație.**
 - principalii factori de creștere în 2021 sunt agricultura, unde valoarea adăugată brută este prognozată să crească cu 14,5%, elansarea economică anticipată în regiune va stimula și creșterea exporturilor cu circa 10% (ritm superior creșterii importurilor – cu circa 7%).
 - Totuși, creșterea respectivă va avea loc pe fundalul reducerii activității investiționale, atât private, cât și publice

Indicator	2020	2021
Produsul Intern Brut	-6,5	5,4
Salariu	4,0	1,7
Consumul final	-7,7	8,3
Investiții în active imobilizate, total	-3,6	-10,4
Investiții publice în active imobilizate	22,4	-18,4
Investiții private în active imobilizate	-9,9	-7,8
Formarea Brută de Capital Fix	-0,3	-5,8
Export de mărfuri și servicii	-17,8	9,6
Import de mărfuri și servicii	-11,5	6,8
Impozite nete pe produs	-12,0	3,4
Valoarea adăugată brută, total	-5,7	5,6
Valoarea adăugată brută, sectorul industrial	-6,7	1,3
Valoarea adăugată brută, sectorul agricol	-24,4	14,5
Valoarea adăugată brută, sectorul serviciilor de transport	-14,9	11,1
Valoarea adăugată brută, sectorul comerțului	-6,0	4,1
Valoarea adăugată brută, sectorul construcțiilor	3,9	-5,4
Credite noi acordate firmelor în monedă națională	10,9	13,6
Credite noi acordate firmelor în valută străină	-12,4	17,1
Indicele Prețurilor de Consum	4,0	2,6
Deficitul (-) / excedentul (+) Bugetului Public Național, % din PIB	-8,3	-6,8
Deficitul (-) / excedentul (+) contului curent al Balanței de Plăți, % din PIB	5	5,5
Rata ocupării femeii, % din populația feminină în vârstă aptă de muncă	34,5	34,9
Rata ocupării bărbați, % din populația masculină în vârstă aptă de muncă	42,2	43,0

Mesajele-cheie ale publicației (IV)

- **Unul din principalele provocări pentru 2021 este administrarea sistemului de finanțe publice, în context economic și politic dificil și incert.**
- **Adoptarea bugetului de stat pentru 2021 a trezit multe polemici și îngrijorări, pe fundalul lipsei de transparență a procesului de aprobare a acestuia, lipsei consultărilor și aprobarea măsurilor cu caracter electoral.**
 - Lipsa unui proces consultativ autentic a proiectului de buget în Parlament.
 - Clientelism politic
 - Încălcarea Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale și a Regulamentului Parlamentului

Mesajele-cheie ale publicației (V)

- **Evoluțiile situației pandemice și instabilitatea politică sunt principalele riscuri economice în 2021**
- **Ca și derivată a riscurilor politice, un alt risc major în 2021 ține de finanțarea deficitului bugetar**
 - Prognozăm creșterea cheltuielilor cu ritmuri mai rapide față de creșterea veniturilor, cauzând un deficit bugetar de circa 6,8% din PIB.
 - În eventualitatea optimizării cheltuielilor, deficitul ar putea fi de 4,6% din PIB.
- **Guvernul trebuie în mod urgent să implementeze un pachet complex de măsuri de suport pentru firme și populație, și care ar soluționa problema finanțării deficitului bugetar și ar susține și relansarea economică în 2021-2022**

Pachetul anti-criză și pro-relansare

- **3 elemente de bază:**

- i. Domeniile de aplicare să fie relevante, bine țintite și să creeze premisele necesare pentru o relansare economică calitativă;
- ii. Cadru de resurse: măsurile să fie ancorate într-un cadrul de resurse realist;
- iii. Mecanisme instituționale și comunicare: implementarea pachetului de măsuri să fie bazată pe o comunicare activă și clară cu beneficiarii acestuia, precum și pe o interacțiune eficientă cu alte instituții publice de resort (e.g. Banca Națională a Moldovei, Serviciul Fiscal de Stat etc.).

Pachetul anti-criză și pro-relansare:

Domeniile de aplicare

- *Simplificarea procedurilor birocratice* necesare pentru obținerea suportului pentru firme și angajați.
- *Garantarea de către stat* a creditelor contractate de firme pentru a plăti salariile sau alte plăți *urgente* pentru a evita falimentul.
- *Subvenționarea timpului de muncă redus în proporție de 70-80%*
- *Măsurile de suport trebuie să țintească cele mai vulnerabile grupuri*
 - În rândul firmelor, este vorba de întreprinderile micro și mici, întreprinderile cu acces limitat sau deloc la piețele externe de desfacere, și companiile din sectorul transporturi, HoReCa și comerț intern. În rândul angajaților, este vorba în primul rând de cei cu venituri medii și mici, angajați informal, tinerii, vârstnicii și femeile
- *Program de granturi și consultanță* pentru companiile care procesează materia primă locală, implementează tehnologii noi și se orientează spre vânzarea și exportul de produse cu nivel mai înalt de procesare (+digitizare).

Pachetul anti-criză și pro-relansare:

Cadru de resurse

- *Asistența externă* (circa 150-200 mil. EUR), preponderent din resursele UE, FMI și ale Băncii Mondiale
 - Implementarea condiționalităților donatorilor
 - Instituirea unei unități de coordonare a asistenței externe dedicate combaterii efectelor pandemiei, care ar asigura o comunicare fluidă dintre donatori și Guvern și, respectiv, o debursare mai rapidă a fondurilor.
- *Valorile mobiliare de stat* (circa 300 mil. EUR).
 - Facilitarea accesului populației și investitorilor privați la VMS.
- *Obligațiunile municipale* (circa 50 mil. EUR).
 - Acordarea unui tratament fiscal preferențial al acestor obligațiuni, după modelul țărilor din regiune
- *Emitere de euroobligațiuni* (circa 500 mil. EUR).
- *Sistem de garanții de stat și dezvoltarea asigurării riscurilor financiare, în paralel cu reglementarea nivelului comisioanelor bancare în favoarea consumatorilor*

Pachetul anti-criză și pro-relansare:

Mecanisme instituționale și comunicare

- Constituirea unei celule anti-criză, din care să facă parte reprezentanți de rang înalt (ex: secretari de stat sau miniștri) din instituțiile vizate, în vederea asigurării sinergiei necesare.
- Plasarea informației relevante pe o pagina web dedicată măsurilor de suport, pentru care firmele pot aplica online.
- Promovarea în rândul grupurilor vulnerabile a măsurilor existente de suport.

Firmele

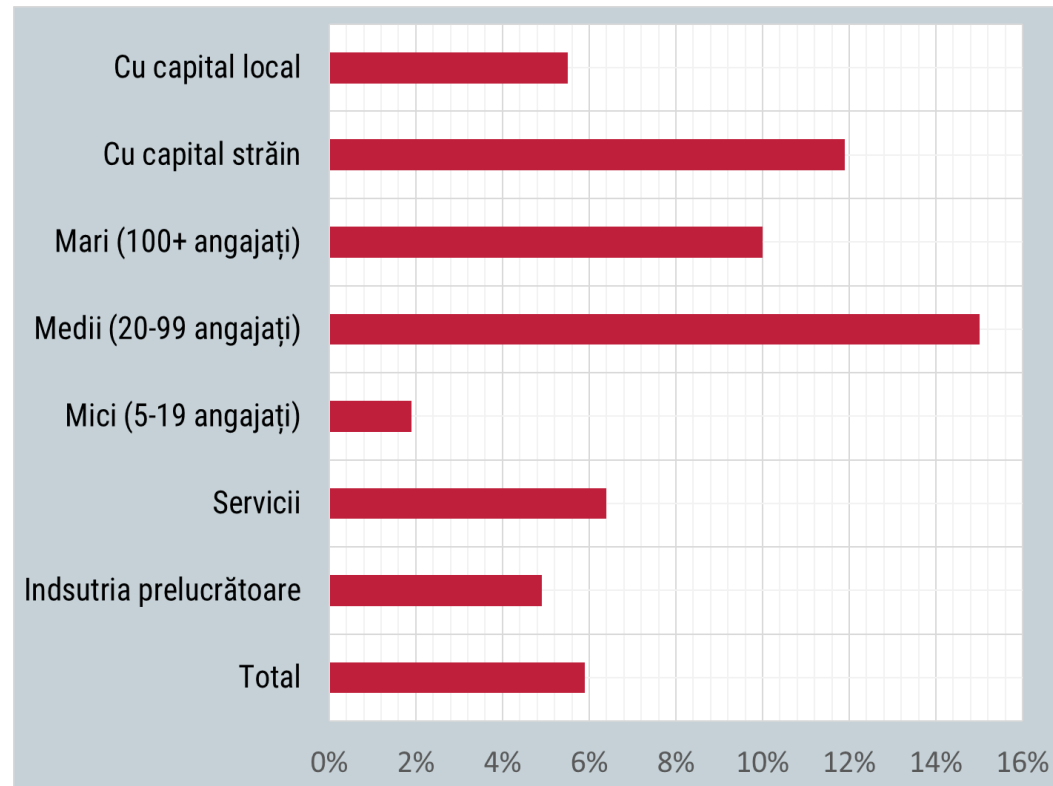
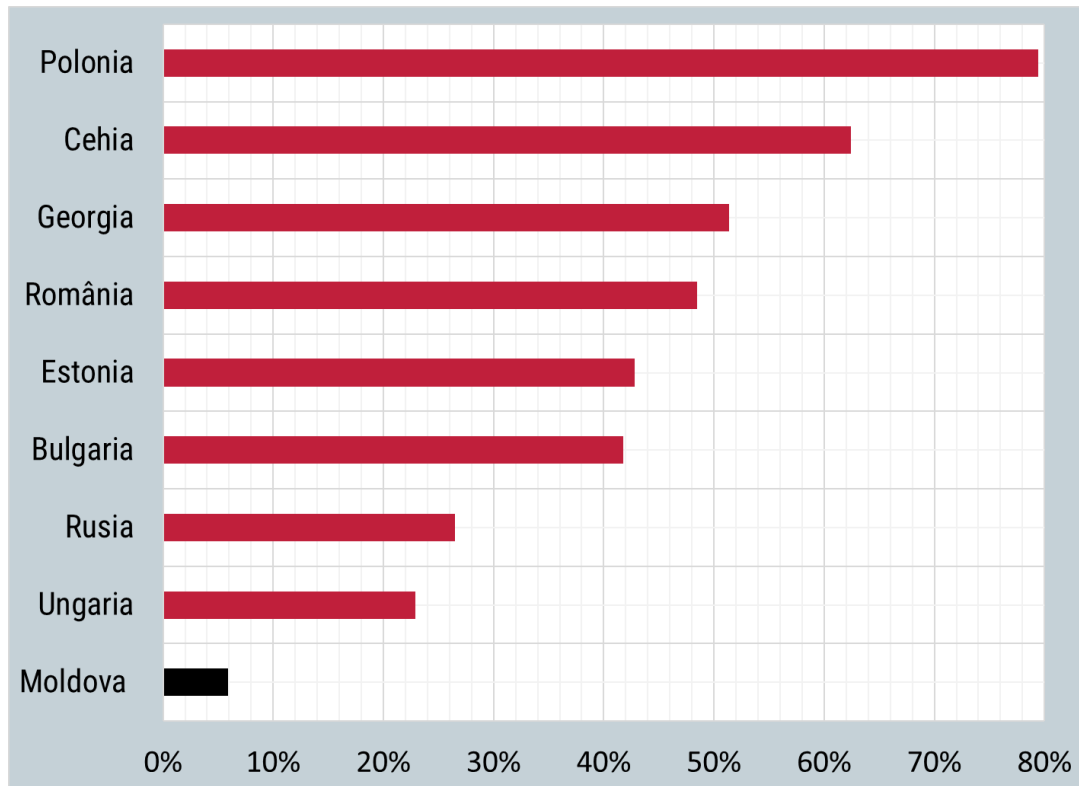
Descreștere economică de -6,5% – restricții de activitate și mobilitate, venituri în scădere, consum prudent, reducerea cereri externe, vulnerabilități pre-pandemice și seceta

- Pandemia a deteriorat și mai mult încrederea antreprenorilor în a face afaceri în Republica Moldova;
- Ieșirea din carantina din aprilie-mai și relaxarea activităților economice a redus din proporția vânzărilor ratate de întreprinderi, dar a epuizat majoritatea rezervelor de supraviețuire;
- Lecția carantinei a dinamizat intențiile multor companii de a dezvolta vânzările online, deși tendința încă nu este una durabilă.

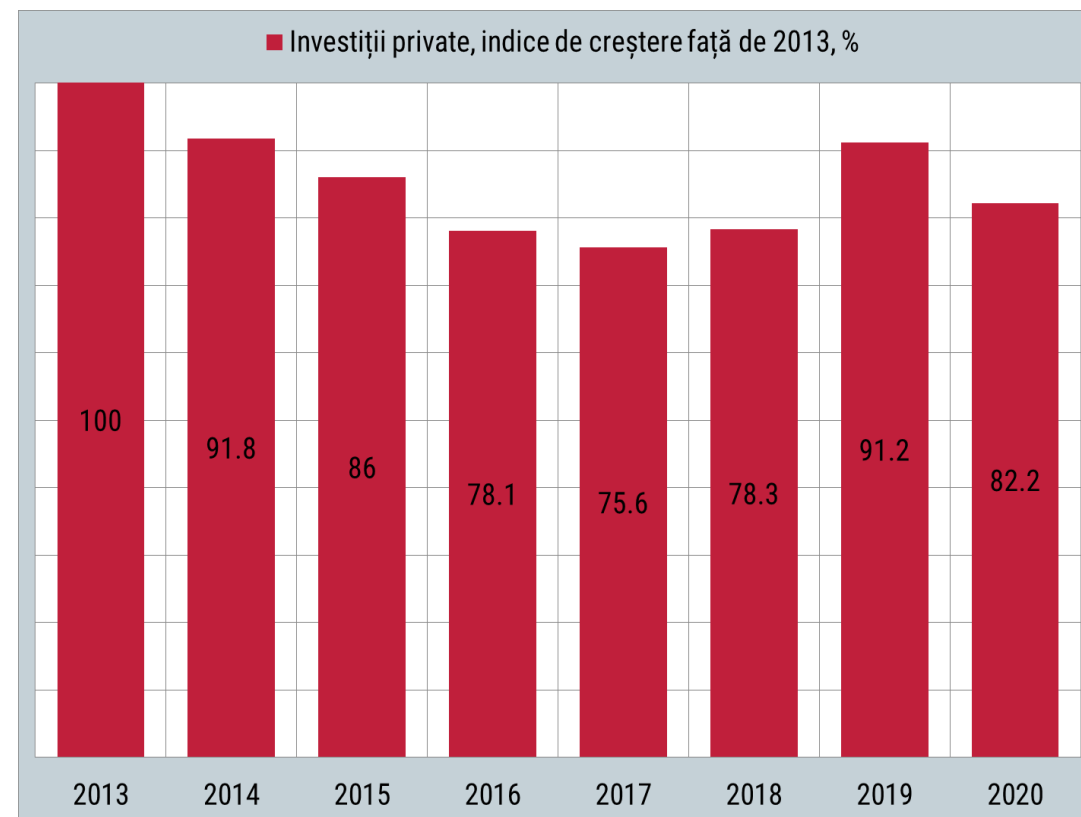
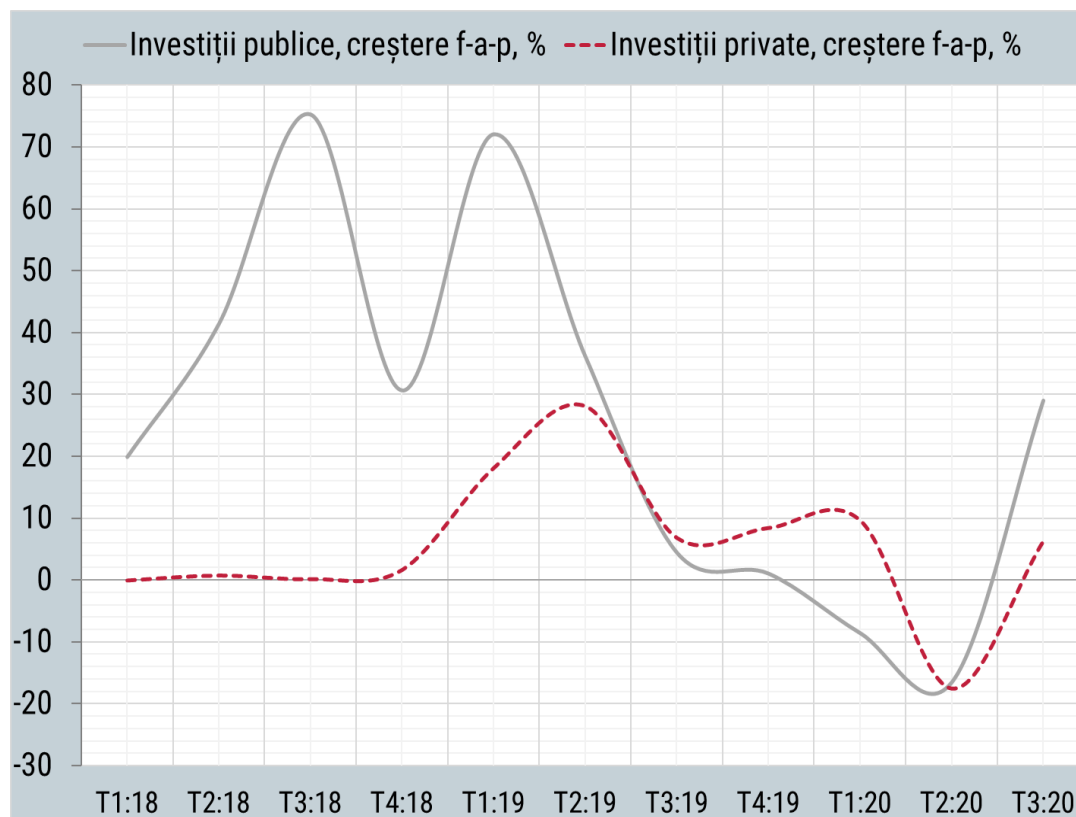
Suportul pentru firme – cel mai redus din regiune. Companiile mici au reușit cel mai puțin să asimileze suportul

Ponderea firmelor care au primit / așteaptă să primească suport de la stat

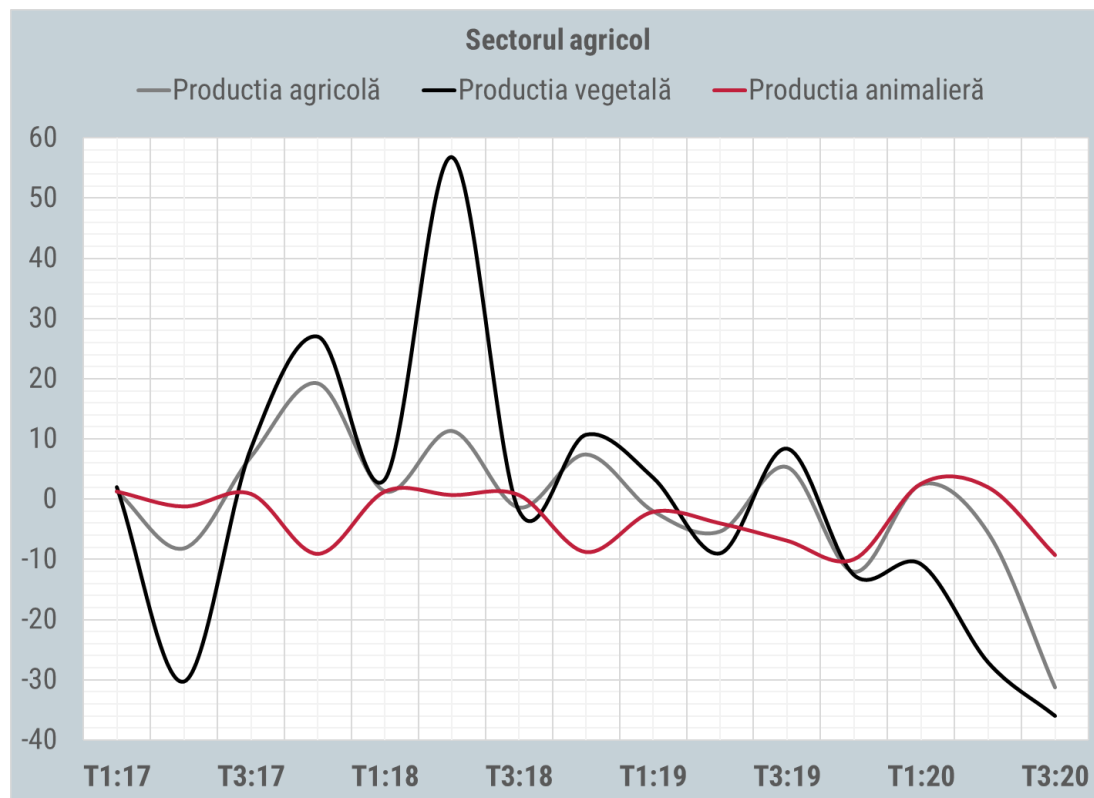
Pandemia și efectele ei îndepărtează valoarea investițiilor private de maximul ultimilor 10 ani din 2013

Seceta a produs o scădere a VAB din agricultură de circa o pătrime

Evoluția sectorului agricol, creștere f-a-p, %

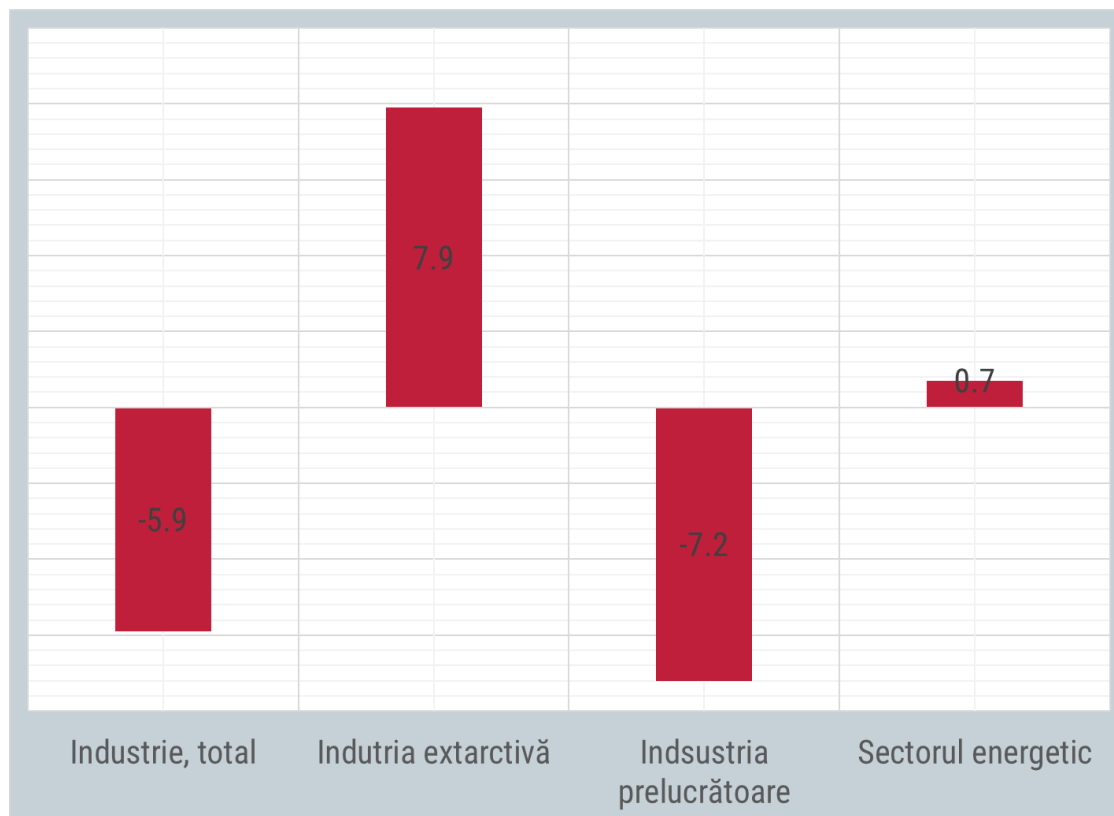

- Producția agricolă: -27,1% f-a-p , fitotehnie: -35,9%, producția animalieră: -3,8%;
- Culturile anuale cel mai afectate cu roada la hectar în medie de -40-50%;
- Seceta a erodat și mai mult baza sectorului zootehnic. Efectivul de animale la minimul din 1980 încoace;

Activitățile cu expunere la export și materiile prime agricole – cel mai afectate

Dinamica producției industriale în ian-noi, creștere f-a-p, %

- Automotive: -35-40% f-a-p, îmbrăcăminte -10% - reducerea cererii la export;
- Industria alimentară și a băuturilor: -5,7%, respectiv -7,3% f-a-p – seceta;
- Produse chimice +25,3%, industria extractivă +7,9%, Mobilă +0,2%;

În 2020 în domeniul serviciilor cei mai afectați: serviciile populației, micii comercianți și transporturile. Construcțiile și IT-ul au fost performerii anului.

- Cifra de afaceri în comerțul Retail +1,4% în ian-sept f-a-p – rețelele mari preponderent alimentare și comerțul de produse TIC pe plus, micii comercianți cei mai afectați;
- Serviciile prestate populației în 9 luni 2020: -21,4% f-a-p, cele prestate întreprinderilor -17,9% f-a-p;
- Construcțiile pe dinamică pozitivă de +3,8% în 9 luni. IT-ul a continuat trendul ascendent +25% valoarea exporturilor în ian-sept.

Prognoze și provocări: 2021 – an de creștere economică fără investiții

- Răspândirea pandemiei și gestiunea ei, caracteristicile pre-pandemice ale economiei și modul de intervenție a statului cu măsuri de suport – principalele surse de diferențiere a performanței economice;
- Avans economic datorat revenirii agriculturii și bazei de comparație joase, puternic subminat de incertitudinile pandemice și politice;
- Cele mai multe întreprinderi se așteaptă la o revenire a vânzărilor la un nivel optim în a doua jumătate a anului a anului 2021;
- Reconfigurarea mai multor piețe prin creșterea numărului de tranzacții de fuziuni și achiziții;
- Continuarea reducerii apetitului investițional al companiilor, dar și a scăderii investițiilor publice.

Prognoze și provocări: în 2021 economia nu își va reveni la nivelul pre-pandemie

2021: VAB +5,6% și PIB +5,4% - evoluții determinate de:

- Agricultură: VAB de la -24,4% în 2020 la +14,5% în 2021 – baza de comparație și prețurile internaționale la alimente;
- Industrie: VAB de la -6,7% la +1,3 în 2021 – creștere modestă;
- Construcții: VAB de la +3,9% la -5,4% în 2021 – reducere din contul clădirilor nerezidențiale (investițiilor productive);
- Comerțul: VAB de la -6% la +4,1% în 2021, Transporturile: de la 14,9% la 11,1% în 2021 – sub nivelul de până la pandemie;
- Turismul și HoReCa încă un an de sacrificiu, în timp ce în IT extinderea garanțiilor pentru parcul IT și digitizarea vor menține creșterea.

Gospodării și forța de muncă

Descreșterea consumului a avut cea mai mare contribuție la reducerea PIB-ului

Ritmul de creștere și contribuția componentelor de utilizări la formarea PIB-ului în ian-sep:20

	Ritmul de creștere, %	Contribuția, p. p.
Consumul final al gospodăriilor populației	-9	-7,3
Consumul final al AP și IFSP	-2,4	-0,4
Formarea brută de capital fix	-0,8	-0,2
Variația stocurilor	X	-1,7
Exportul de bunuri și servicii	-17,3	-5,4
Importul de bunuri și servicii	-12,1	-6,6

O evoluție în premieră - remiterile au cunoscut o reducere marginală pe timp de criză

Evoluția remiterilor, creștere f-a-p, %

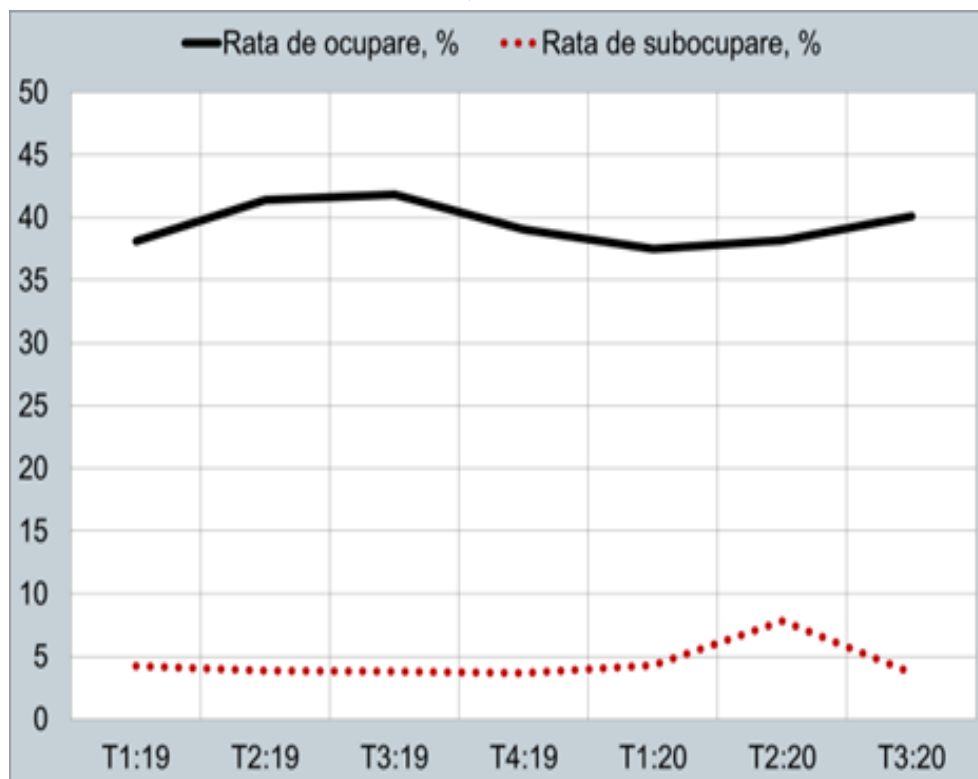

- În ian-sep:20 remiterile s-au redus cu 2,4% f-a-p
- Spre comparație în 2009 scăderea a constituit 36,2%, iar în 2015 s-a atestat o descreștere cu 26,2%

În condițiile crizei din 2020, nivelul ocupării s-au diminuat, însă a crescut rata sub-ocupării

Indicatorii ocupaționali

- În ian-sep:20 populația ocupată s-a redus cu 5,6% f-a-p;
- În ian-sep:20 numărul bărbaților ocupați a scăzut cu 4,5% f-a-p (20,3 mii persoane), iar la femei s-a atestat o descreștere cu 6,9% f-a-p (29,3 mii persoane);
- În 2020 ratele trimestriale de ocupare au fost inferioare celor înregistrate în 2019;
- Rata de sub-ocupare a crescut brusc în T2:20.

Proгноze și provocări

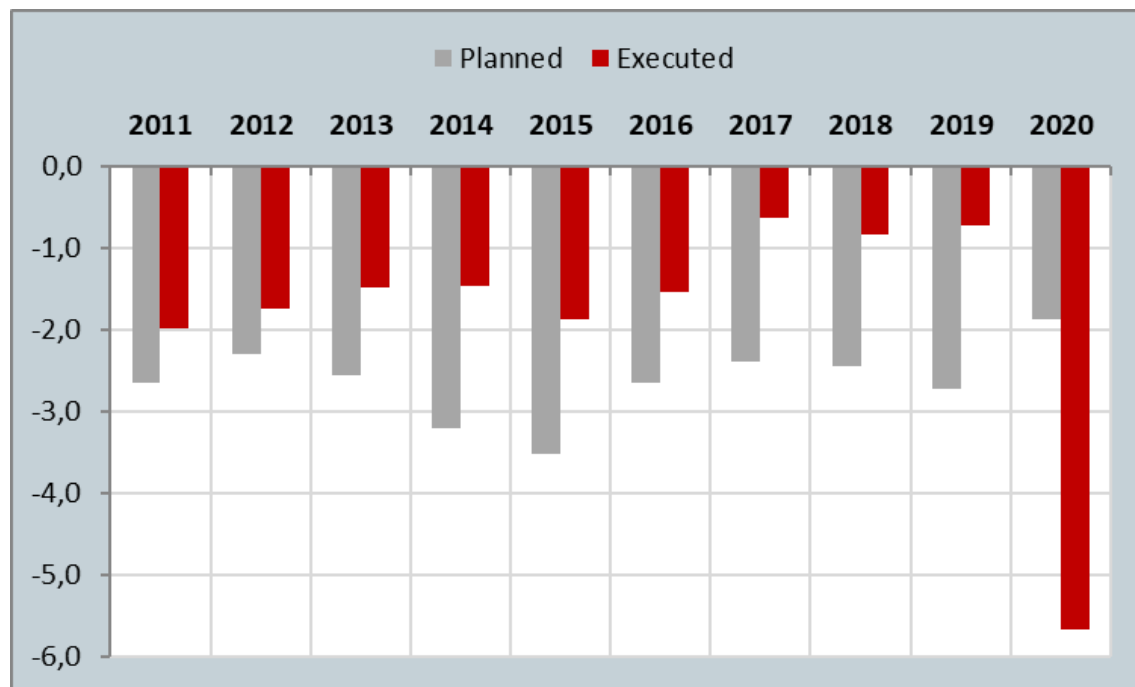
- În 2021, pe fundalul relansării economice se anticipează o creștere a salariilor și pensiilor. Estimăm că în 2020 salariul real va crește cu 4%, iar pentru 2021 anticipăm o majorare cu 1,7%;
- Declinul consumului final din 2020, practic, va fi integral recuperat de ascensiunea din 2021. În 2020 consumul final va descrește cu 7,7%, iar pentru 2020 previzionăm o majorare cu 8,3%;
- După scăderea din 2020, indicatorii ocupaționali vor cunoaște o creștere lentă în 2021;
- Principala provocare pentru gospodării în 2021 se referă la viteza redusă a recuperării economice

Finanțele publice

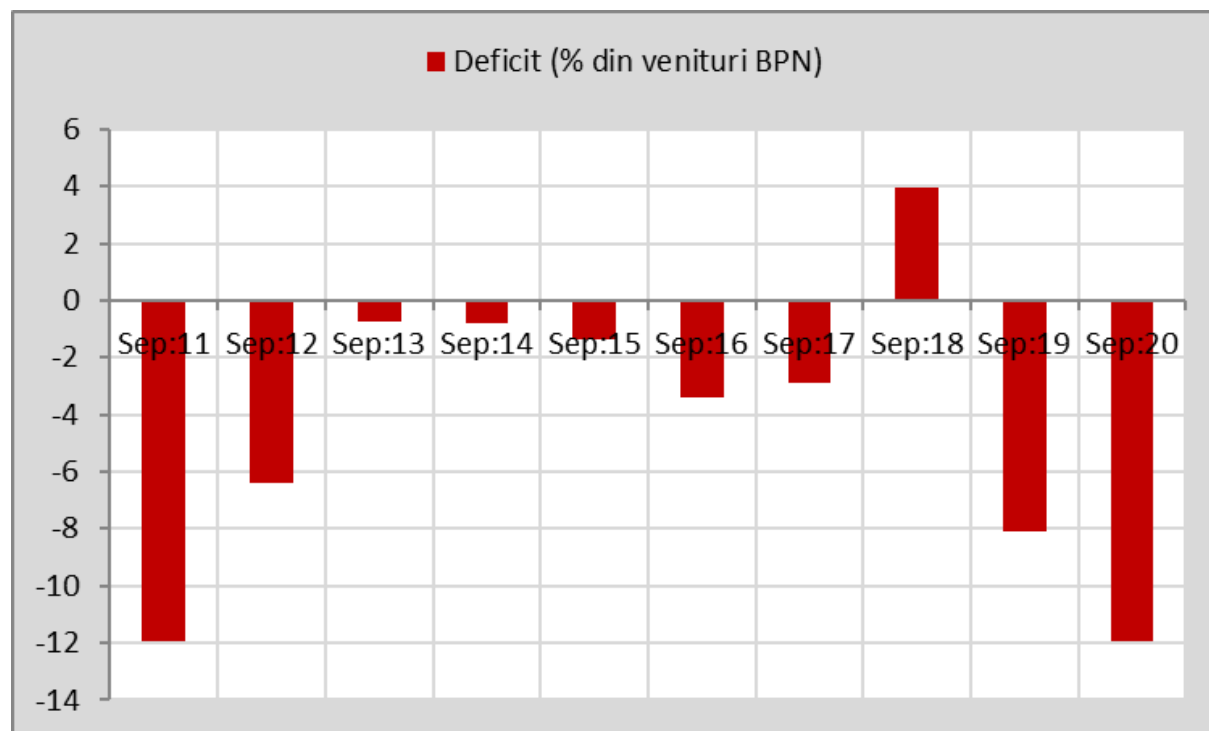
Anul 2020 s-a încheiat într-un cadru macro-fiscal mai echilibrat decât a fost planificat inițial.

- Materializarea riscurilor electorale în anul bugetar 2020.
- Deficit bugetar de 5,6% din PIB în 2020 vs 1,4% planificat;
- Descreșterea veniturilor în 2020 - cu 0,4% în termeni nominali;
- Creșterea cheltuielilor în 2020 cu 11% f-a-p (cheltuieli de personal și sociale cu 22% f-a-p);
- A fost reluată finanțarea externă, dar volumul împrumuturilor de 2 ori mai mare decât preconizată, valoarea granturilor 32% față de a.p

Acoperirea deficitului bugetar a avut loc preponderent din sursele interne de îndatorare

Pentru a acoperi deficitul bugetar în creștere, în 2020 Guvernul a recurs la:

- Emisiunea de valori mobiliare de stat prin majorarea plafonului de îndatorare de pe piața internă de la 2 la 6 miliarde Lei,
- Contractarea împrumuturilor directe de la instituțiile financiare și nefinanciare - 9,62 miliarde lei, urmând o rambursare parțială de aproximativ 2,14 miliarde lei MDL.

**Cât de vizibile sunt persoanele vulnerabile
în Bugetul 2021?**

Principalele teze:

- Din cauza impactului negativ a crizei pandemice din anul 2020, vulnerabilitățile sociale, care deja constituiau o provocare majoră pentru Republica Moldova, s-au aprofundat din cauza restricțiilor care au fost impuse pentru evitarea răspândirii virusului.
- Impactul crizei a fost resimțit neuniform de diferite grupuri ale populației, din perspectivă de gen, femeile din cadrul fiecărui grup vulnerabil au fost afectate în mod particular, aflându-se în situația în care influența anumitor restricții, indiferent de locul de muncă sau activitatea economică pe care o desfășoară.

Principalele teze

- **Persoanele vârstnice** (mărirea prețurilor la medicamente, produse alimentare)
- **Tinerii** (lipsa mecanismelor de suport a IMM-urilor, politică fiscală inechitabilă pentru această categorie de populație, lipsa măsurilor care ar sprijini crearea sau menținerea locurilor de muncă).
- **Femeile** (32% din femei au menționat că au fost nevoite să lucreze de acasă ori să stea acasă în perioada aprilie-noiembrie 2020, în timp ce media pe țară a fost de 26%. În general, efectele crizei a evidențiat un nivel de vulnerabilitate și mai înalt printre anumite grupuri de cetățeni, din cauza unui nivel scăzut de venituri, a specificului ramurii economice în care sunt încadrate aceste persoane dar și dependența de instituțiile de învățământ preșcolar și școlare (persoanele cu copii mici).

Principalele teze

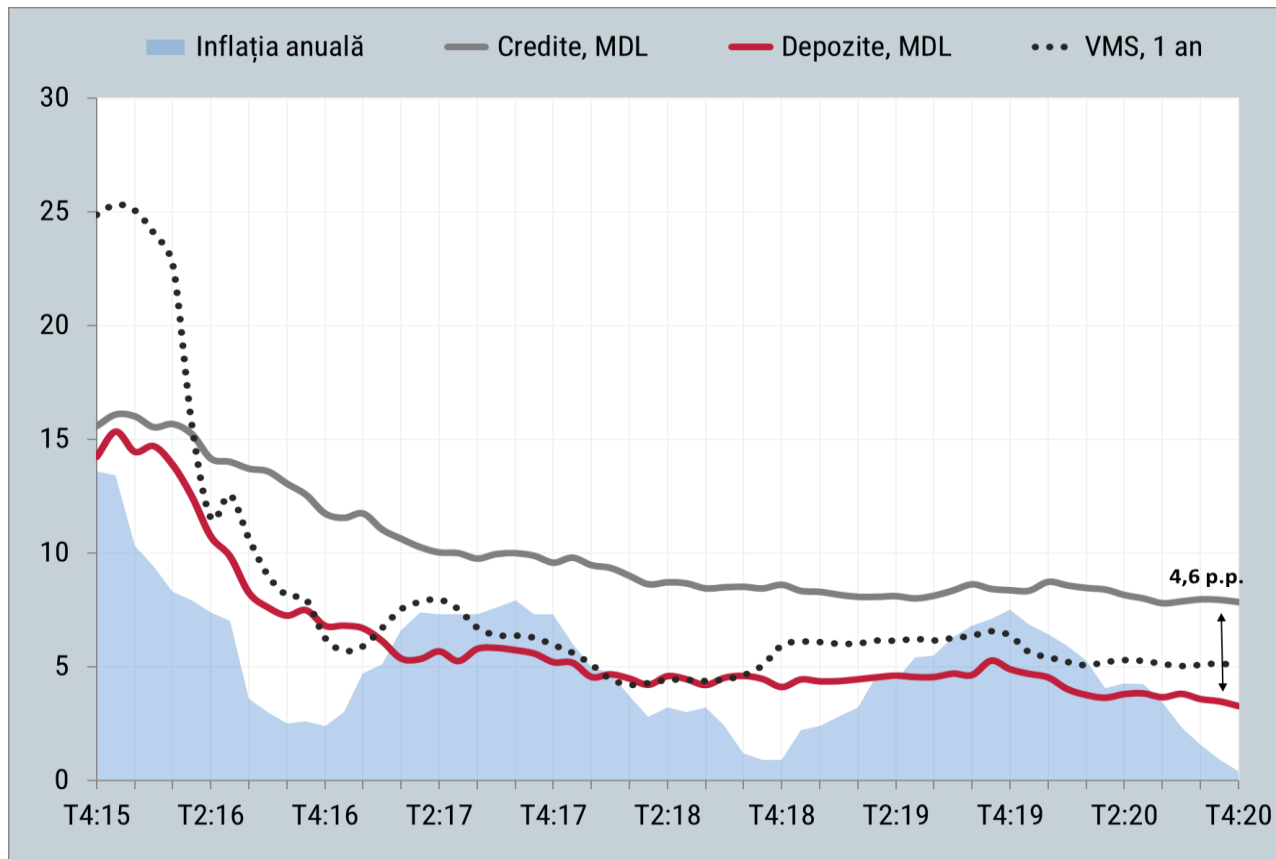
- Asigurarea necesităților grupurilor vulnerabile în bugetul pentru 2021 este o sarcină atât nerealizată, cât și invizibilă în politicile bugetare în acest an
- **Printre măsurile de care ar trebui să se regăsească în bugetul 2021 se numără următoarele:**
 - Programe de menținere și creare a locurilor de muncă;
 - Măsuri de susținere a femeilor în perioada de pandemie;
 - Măsuri de susținere economică a tinerilor;
 - Susținerea digitalizării afacerilor micro și mici;
 - Susținerea financiară a persoanelor ocupate pe cont propriu.

Instituțiile financiare

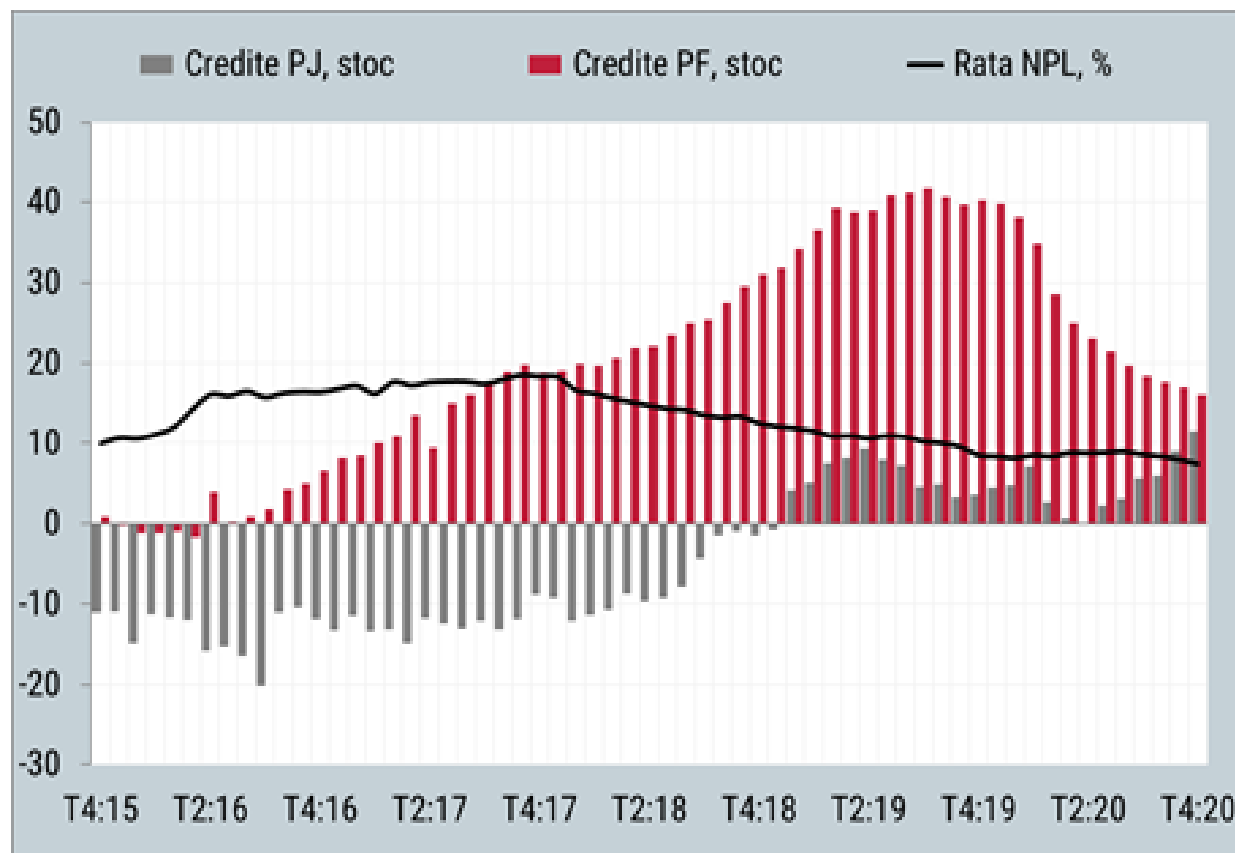
Ratele de dobândă continuă să se mențină la un nivel redus

- **Condiții favorabile: lichiditate, politică monetară în relaxare**
- **Rd depozite MDL – 3,3%**
- **Rd credite MDL – 7,8%**
- **Rd Prima Casă – 7%**
- **Rd VMS – 5,0%**
- **Marja bancară a crescut, urmare reducerii accelerate a ratelor la depozite**

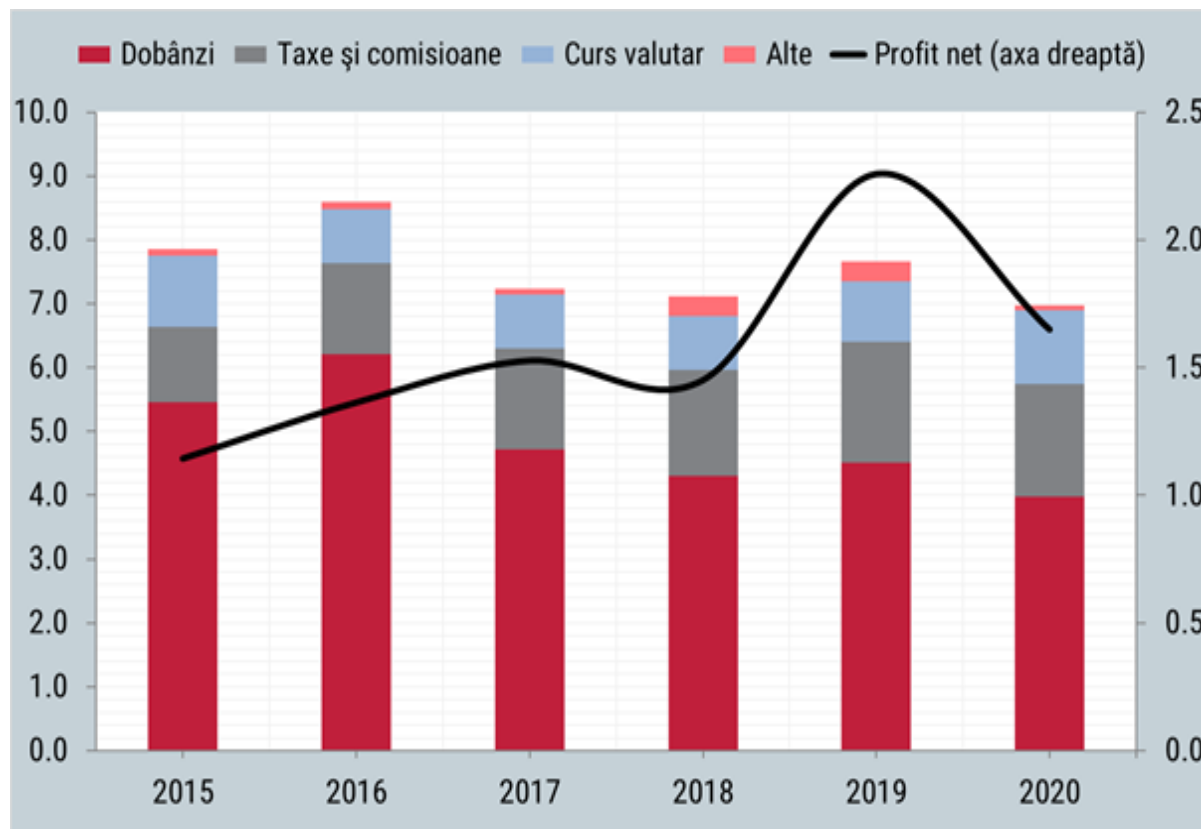
Activitatea de creditare a continuat dar intențiile clienților nu mai sunt aceleași

- **Stocul de credite +13,1%**
- **Credite noi acordate -2%**
- **Credite persoane fizice -12,7%**
 - *Credite de consum -10%*
 - *Procurarea/construcția imobilului: + -13%*
- **Credite persoane juridice: +2.3%**
- **Rata NPL se reduce: 7,4%**
- **Mai puține credite în valută**

În pofida unui an complicat, instituțiile financiare au rămas profitabile

- **Profitul instituțiilor financiare – circa 2 mlrd. MDL**
- **Profitul băncilor – 1,65 mlrd. MDL**
 - Piața valutară mai activă
 - Plățile fără numerar mai multe
 - Marja bancară mai mare
 - Veniturile din CBN au fost înlocuite de venituri din VMS
- **Structura profitului confirmă dezvoltarea slabă a sistemului financiar național.**

Proгноze și provocări

- Intermedierea financiară va avansa în contextul în care firmele au nevoie de capital pentru a-și redresa poziția financiară
- Anticipăm o creștere a creditării persoanelor fizice de 10% și de 15% în cazul celor juridice
- În contextul în care finanțarea externă nu va fi accesibilă, băncile ar putea să se concentreze mai mult pe VMS
- Acordul cu FMI sub semnul întrebării, mai ales că completarea conducerii BNM nu a fost realizată, iar mai multe reforme din anii precedenți anulate
- Anul 2021 aduce noutăți pe dimensiunea fiscală, și anume impozitarea veniturilor obținute de pe urma instrumentelor financiare

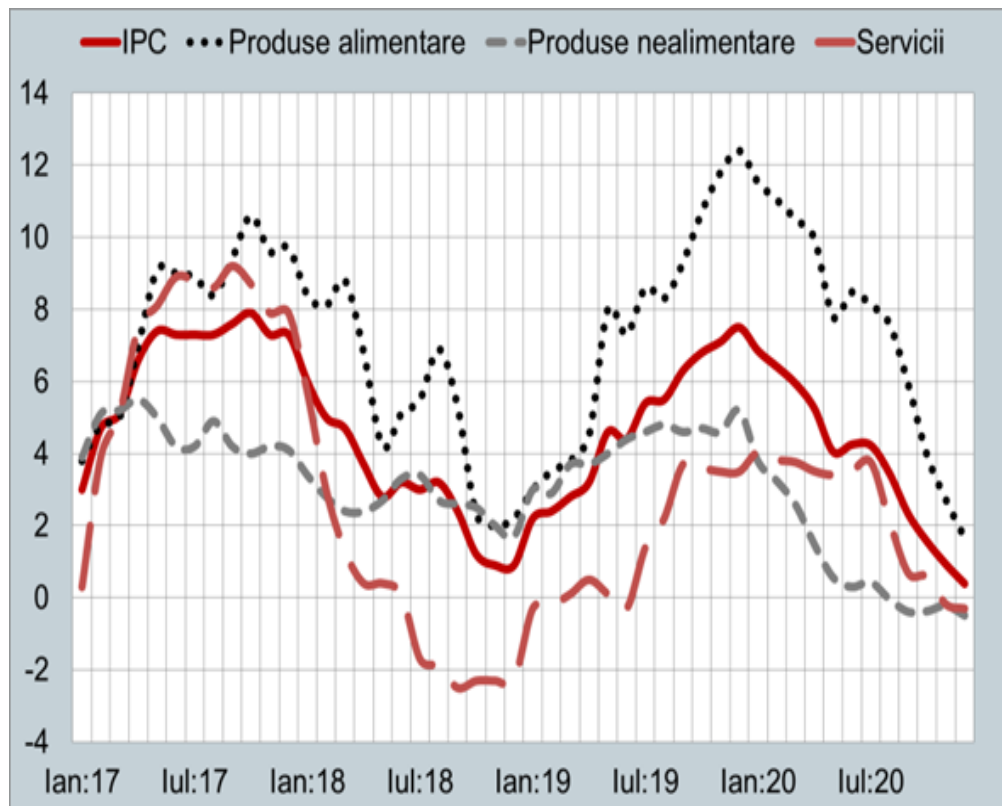

Prețuri și politică monetară

Anul 2020 a fost marcată de temperarea dinamicii inflaționiste

Evoluția indicilor prețurilor de consum, creștere f-a-p, %

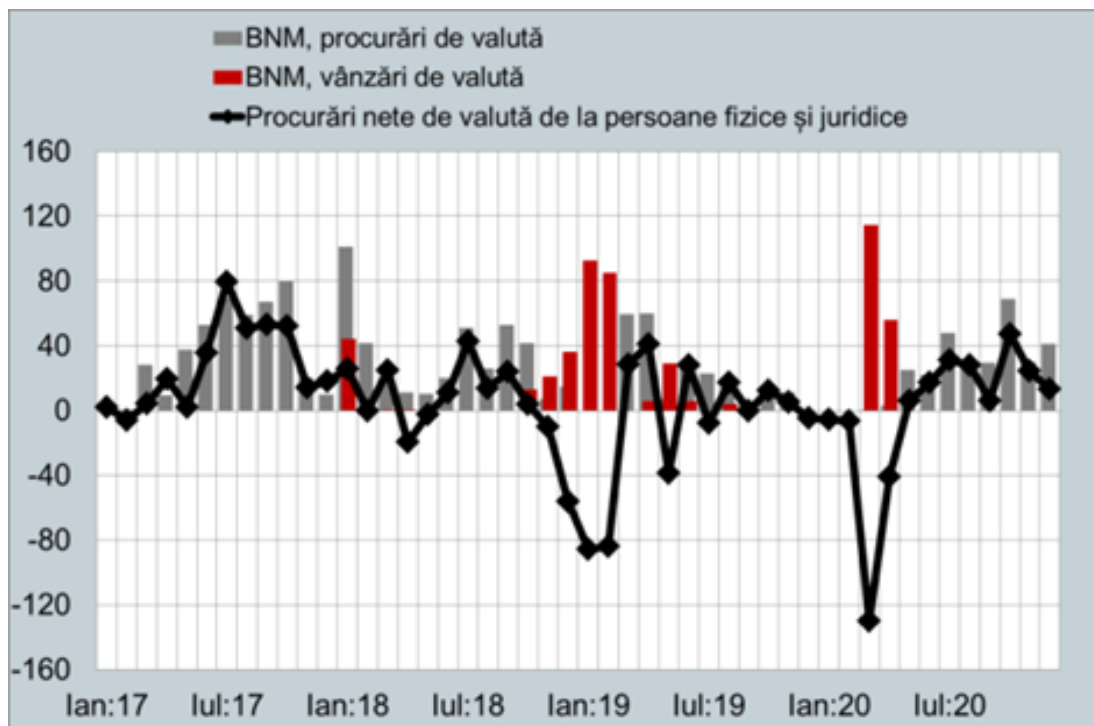

- Pe parcursul anului 2019 ritmurile de creștere a prețurilor s-au redus de la 6,8% f-a-p în ian:20 până la 0,4% f-a-p în Dec:20;
- În consecință inflația medie a constituit 3,8% în 2020;
- Printre factorii care au determinat reducerea inflației sunt: comprimarea cererii agregate și scăderea prețurilor de import.

Faza de creștere a volatilității atestată la începutul crizei s-a consumat rapid, iar în restul anului piața valutară s-a caracterizat printr-o evoluție stabilă.

Intervențiile BNM pe piața valutară și procurările de valută de la persoane fizice și juridice, milioane USD

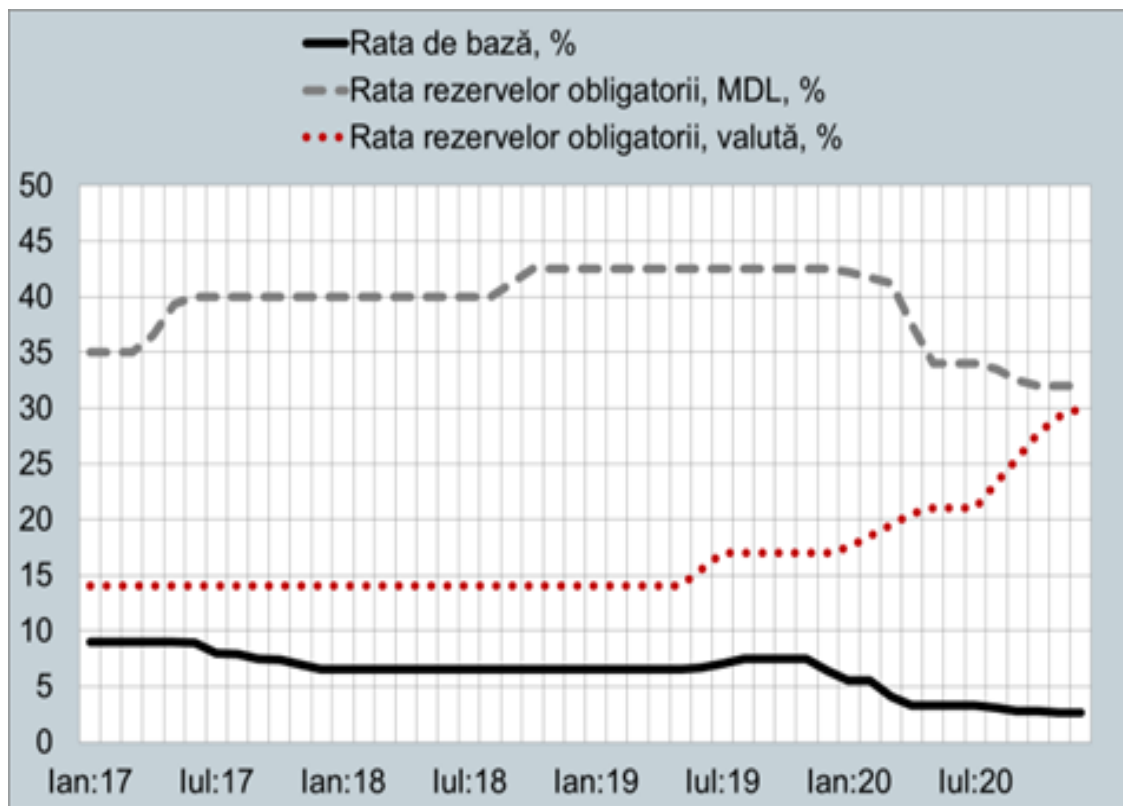

- Pentru a echilibra piața BNM a vândut valută în sumă de 114,6 mil. USD în Mar:20 și 55,9 mil USD în Apr:20;
- Din Mai:20 BNM a intervenit doar în calitate de cumpărător de valută;
- Republica Moldova dispune de un nivel confortabil al activelor oficiale de rezervă. Raportul dintre activele oficiale de rezervă și agregatul monetar M2 constituia circa 86% în Dec:2020

Pe parcursul 2020, BNM a promovat o politică de relaxare a politicii monetare

Ratele de politică monetară

- Diminuarea ratei de bază de la 5,5 la 2,65%;
- Reducerea ratei rezervelor obligatorii pentru resursele atrase în lei de la 42,5 la 32%;
- Majorarea ratei rezervelor obligatorii pentru resursele atrase în valută de la 17 la 30%;
- Menținerea destul de înaltă surplusului de lichidități

Proгноze și provocări

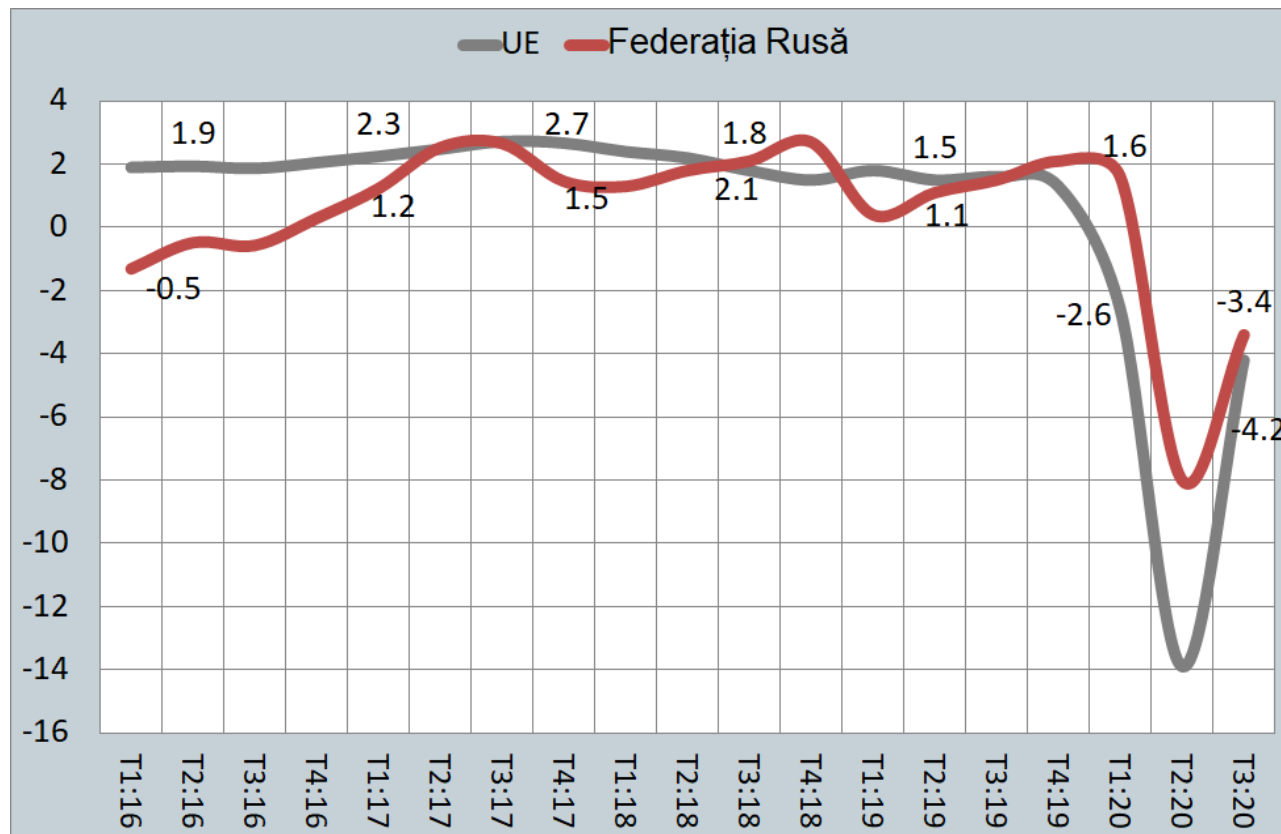
- Anul 2020 va fi caracterizat printr-o inflație redusă. Rata medie anuală a inflației va fi de 2,6%;
- Fundalul inflaționist din 2020 va favoriza promovarea unei politici monetare relaxate;
- Condițiile economice din 2021 nu indică asupra necesității unor intervenții agresive ale BNM pe piața valutară;
- Cel mai mare risc pentru BNM, sectorul financiar și, în general pentru securitatea economică a statului, îl reprezintă acțiunile iresponsabile ale politicienilor.

Sectorul extern

Pandemia Covid-19 a provocat la nivel global cea mai profundă recesiune de după cel de-al doilea război mondial.

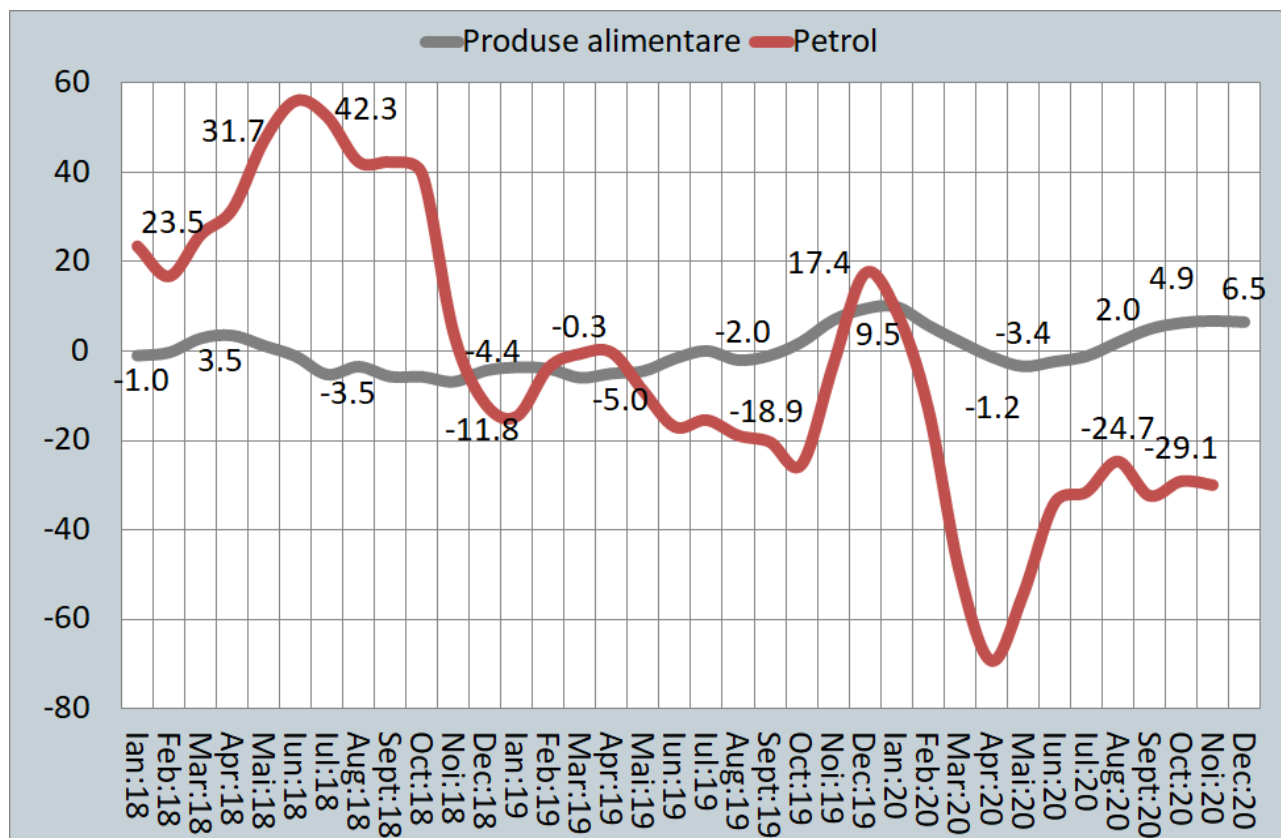

▶ Consecințele economice ale pandemiei au variat între țările UE, iar perspectivele de redresare economică sunt la fel de diferite.

▶ Pe lângă șocul pandemic, economia rusă s-a confruntat și cu o scădere puternică a cererii de petrol, aceasta conducând la cea mai profundă încetinire din ultimii 11 ani.

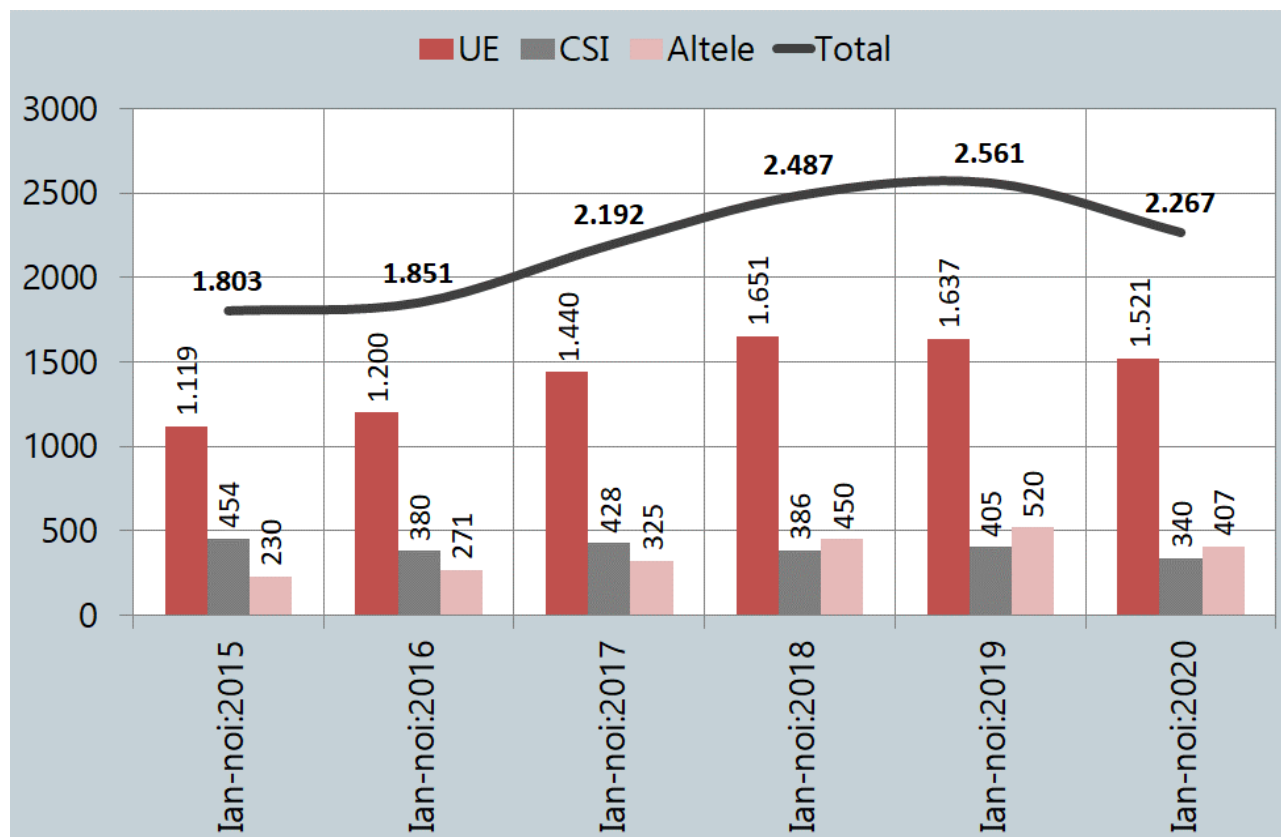
Perspectivile economice globale au condus la creșterea prețului la petrol și produse alimentare

- Prețul la petrol a crescut la finele anului 2020, în perspectiva unor condiții economice globale mai bune odată cu vaccinarea.
- O presiune asupra prețurilor o au și deciziile OPEC+ de a reduce și mai mult producția de petrol.
- Prețurile internaționale a produselor alimentare au atins nivelul maxim din ultimii 6 ani.

Exportul de bunuri a fost afectat de temperarea cererii agregate pe principalele piețe de desfacere

După creșterile înregistrate în anii precedenți, exporturile spre UE au cedat al doilea an consecutiv

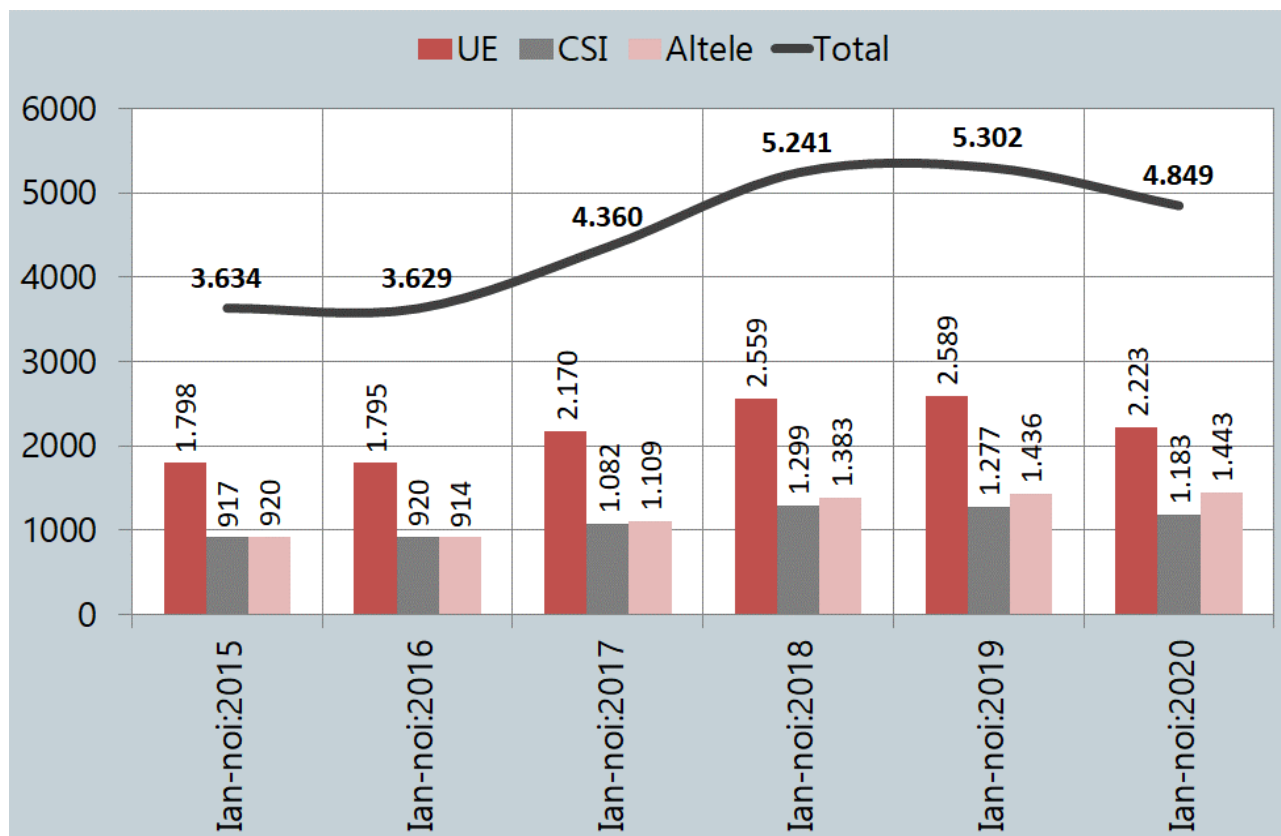
Temperarea cererii în țările UE a afectat cel mai mult exporturile industriilor care activează în regim lohn (exporturile de produse agricole au înregistrat chiar o ușoară creștere).

Exporturile spre CSI au înregistrat scăderi ca urmare a reducerii reexporturilor de produse farmaceutice.

Scăderile înregistrate la exportul pe alte piețe (altele decât UE și CSI) au fost cele mai dramatice.

Leștinirea combustibililor și schimbarea sursei de energie electrică au influențat negativ dinamica importurilor

Evoluția importurilor din UE a fost determinată de temperarea consumului intern, precum și de reducerea necesităților industriilor locale.

Diminuarea importurilor din CSI a fost determinată de reducerea prețurilor la combustibili și schimbarea sursei de energie electrică.

Temperarea reexporturilor de produse farmaceutice către țările CSI, au influențat dinamica importurilor.

Importul materiei prime pentru exporturile fabricate în regim de lohn, au înregistrat diminuări esențiale.

Prognoze și provocări

- Perspectivele creșterii economiei globale pentru perioada imediat următoare sunt încă vagi, chiar dacă este prognozată o ușoară dinamizare odată cu vaccinarea în masă, ultimele evoluții în domeniul epidemiologic (nou val de infectări și apariția unor noi tulpini) ar putea compromite perspectivele pozitive chiar în orizontul prognozabil.
- Prognoza comerțului exterior a Republicii Moldova coroborează cu perspectivele reanimării economiei mondiale:
 - creștere anuală a exporturilor de bunuri și servicii de circa 9,6%.
 - creștere anuală a importurilor de bunuri și servicii de 6,8%.
- Reflectând recuperarea economică globală preconizată, se anticipează că prețurile petrolului vor crește în 2021 cu puțin peste 20% față de 2020.
- Se anticipează o creștere a prețurilor internaționale la produsele alimentare pe parcursul anului 2021 în contextul perpetuării efectelor negative ale pandemiei și incertitudinii sporite.
- Factorii economici indică asupra eventualei accentuări a deficitului de cont curent al balanței de plăți moldovenești pentru perioada următoare.

Vă mulțumim pentru atenție!